

РЕШЕНИЕ

№ 38437

гр. София, 19.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав, в
публично заседание на 21.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **5248** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на К. Й. Г. срещу мълчалив отказ на кмета на район „П.“ – Столична община да предостави административна услуга по заявление (молба – декларация) вх. № РПД25-МД94-13/08.04.2025 г.

В жалбата се посочва, че органът не се е произнесъл по заявлението в законоустановения 7-дневен срок, въпреки че са налице предпоставките за предоставяне на исканата административна услуга. Пояснява, че органът няма право да извършва преценка за собствеността на имота.

Ответната страна - кметът на район „П.“ – Столична община, чрез процесуалния си представител, изразява становище, че не е налице мълчалив отказ, тъй като до жалбоподателя е изпратено писмо от 15.05.2025 г. с дадени конкретни указания по чл. 30 АПК, които не са изпълнени. Развива съображения за липсата на реквизит на молбата – декларация, а именно посочване на конкретен нотариус.

След като прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

Производството пред кмета на район „П.“ – Столична община е образувано по подадено заявление (молба – декларация) вх. № РПД25-МД94-13/08.04.2025 г. на К. Й. Г., с което е поискана заверка на молба – декларация по обстоятелствена проверка по чл. 587 ГПК за поземлен имот с идентификатор 68134.603.1523 по КККР на район „П.“ – Столична община.

В приложената молба – декларация са посочени поземлените имоти и трима свидетели, които да бъдат разпитани при извършване на обстоятелствената проверка. Приложени са още скици на

поземлените имоти и комбинирани скици на същите.

С писмо рег. № РПД25-МД94-13-1/15.05.2025 г. на кмета на район кмета на район „П.“ – Столична община са дадени указания на жалбоподателя да посочи пред кой нотариус ще послужи молбата – декларация. В тази връзка се посочва, че не е спазена формата на искането за откриване на производството, за което се сочат нормите на чл. 29, ал. 1, т. 7 АПК и чл. 587 ГПК.

При така установените факти, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е насочена срещу подлежащ на оспорване административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 АПК. Издаването на удостоверения от страна на общинската администрация, изразяващи се във вписването на подлежащи на удостоверяване обстоятелства в молбата - декларация, която се представя пред нотариуса при извършване на обстоятелствена проверка, представлява административна услуга по смисъла на § 1, т. 2 ,буква „а“ от Допълнителните разпоредби на Закона за администрацията. Съгласно чл. 21, ал. 3 АПК волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения, както и отказът (изричен или мълчалив) да се издаде такъв документ, представлява индивидуален административен акт, подлежащ на обжалване пред съд, ако засяга права или законни интереси. В тази връзка отказът (изричен или мълчалив) да се предостави исканата административна услуга носи белезите на индивидуален административен акт, с който се засяга неблагоприятно правната сфера на заявителя, поради което подлежи на съдебен контрол.

Не се споделят възраженията, основани на разбирането, че административното производство пред органа не е приключило и липсва постановен мълчалив отказ.

Съгласно чл. 57, ал. 2 АПК административният акт по чл. 21, ал. 3 се издава до 7 дни от датата на започване на производството. В случая заявлението е подадено на 08.04.2025 г., поради което органът е следвало да се произнесе до 15.04.2025 г., а липсата на такова означава, че на следващия ден – 16.04.2025 г. е формиран мълчалив отказ по заявлението за предоставяне на административна услуга. Дадените по ред на чл. 30, ал. 2 АПК указания с писмо от 15.05.2025 г. са извън срока за произнасяне, т. е. след формиране на мълчалив отказ. След формиране на мълчалив отказ не е възможно установяване на нередовност на искането. Вярно, че е възможно постановяване на изричен отказ след мълчаливия отказ, каквито са разясненията дадени в т. 8 от Постановление № 4/1976 г. на Пленума на ВС, но не е възможно излагане на доводи за висящност на административното производство пред органа след изтичане на срока за произнасяне. Противното би означавало непрекъсната висящност на производството, което противоречи на принципа на чл. 11 АПК. В рамките на срока за произнасяне на административния орган, а не извън този срок, последният е длъжен да провери за нередовност искането, респ. да установи относимите факти. В крайна сметка и към настоящия момент (след подаване на жалбата) липсва изрично произнасяне от органа и е налице бездействие повече от 7 дни след получаване на последните документи от други органи.

Като допълнение следва да се посочи, че органът не е дал конкретен срок с указания по чл. 30, ал. 2 АПК, като органът не е прекратил производството на основание чл. 56, ал. 2 АПК, тъй като липсва такъв акт, при което ирелевантно позоваването на органа, че не са изпълнени всички указания.

Съгласно чл. 587, ал. 2 ГПК, ако собственикът не разполага с доказателства за собственост или ако те не са достатъчни, нотариусът извършва обстоятелствена проверка за придобиване на собствеността по давност чрез разпит на трима свидетели, посочени от кмета на общината, района или кметството или от определено от него длъжностно лице, в чийто район се намира недвижимият имот. Свидетелите се посочват по указание на собственика и трябва по възможност да бъдат съседни на имота.

В настоящия случай производството пред кмета на район „П.“ – СО е образувано по искане за предоставяне на административна услуга, която се изразява в заверяване на молба – декларация по обстоятелствена проверка по чл. 587 ГПК за ПИ с идентификатор 68134.603.1523 по КККР на район „П.“ – Столична община.

В това производство е необходимо кметът на общината да посочи трима свидетели по указание на молителя (по възможност да бъдат съседи на имота) и да удостовери, че имотът не е общинска собственост във връзка със забраната на чл. 86 от Закона за собствеността. Компетентността на административния орган се свежда единствено до посочване на трима свидетели и до проверка на обстоятелството дали въпросният имот е общинска собственост. Нищо повече. По тези съображения органът действа при условията на обвързана компетентност и дължи произнасяне по заявеното искане, след като извърши служебна проверка за относимите обстоятелства.

Административният орган не е компетентен да се произнася по въпроса за кои лица са налице предпоставките за придобиване на правото на собственост – нито в това производство, нито по принцип, защото по това обстоятелство може да се произнесе единствено нотариус в производството по чл. 587 и сл. ГПК, т. е. нотариусът проверява дали молителят е придобил правото на собственост върху имот въз основа на придобивна давност, който извод се прави въз основа на наличните писмени доказателства и разпит на трима свидетели, посочени от кмета. Произнасянето по тези въпроси включва в себе си и произнасяне дали имотът, респ. част от него е общинска собственост, ако е посочено това от кмета. В настоящия случай органът не е посочил дали имотите са общинска собственост и не е посочил свидетели, въпреки че такива са указани от жалбоподателя.

Неправилни са дадените от органа указания, свързани с посочване на конкретен нотариус в молбата – декларация. В чл. 587, ал. 1 и ал. 2 ГПК не се съдържат изисквания за реквизитите на молбата за предоставяне на процесната административна услуга. Такива не се съдържат и в други закони. Още повече, че за удостоверяването дали имотът е общинска собственост не е необходимо да се изяснява пред кой нотариус е образувано нотариалното производство. Иначе казано – удостоверяването, че имотът не е общински е свързано с извършването на съответната проверка от органа, а това няма връзка с личността на нотариуса. Употребата на думата „нотариусът“ в разпоредбите на чл. 587, ал. 2 и ал. 3 ГПК не води до обратен извод, тъй като по този начин не се въвежда реквизит на молба за предоставяне на административна услуга от кмета на съответната община, а се регламентират правомощия на съответния нотариус, пред който е образувано нотариалното производство.

Отделно от това няма пречка административното производство за предоставяне на административната услуга да предхожда момента на подаване на молбата за образуване на нотариалното производство. Според чл. 571 ГПК нотариалното производство за издаване на констативен нотариален акт започва с подаване на молба, а според чл. 587, ал. 1 ГПК молителят следва да представи надлежни писмени доказателства пред нотариуса. В този смисъл няма пречка удостоверението, издадено от кмета на общината, като писмено доказателство, да се представи от молителя заедно с молбата по чл. 571 ГПК, т. е. административната услуга да се предостави преди стартиране производството пред нотариуса (разбира се възможно е и след това).

Горното налага извод за незаконосъобразност на оспорения мълчалив отказ, поради което на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК следва да се отмени. Преписката следва да се върне на органа, който в 14 – дневен срок да предостави исканата административна услуга, като удостовери дали процесният имот представлява или не общинска собственост, както и да посочи трима свидетели по указание на молителя по възможност да бъдат съседи на имота, за което следва да се събере информация.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на оспорващата страна следва да се присъдят разноси. Същите са в размер на 10 лева за държавна такса и 1000 лева за адвокатски хонорар, видно от договора за правна помощ, отразяващ заплащането в брой.

Неоснователно е възражението за прекомерност на адвокатския хонорар. Действително делото не е сложно от фактическа и правна страна, но претендираният размер съответства на минималния размер на адвокатските хонорари, посочен в чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за възнагражденията за адвокатска работа.

По изложените съображения, съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на мълчалив отказ на кмета на район „П.“ – Столична община да предостави административна услуга по заявление (молба –декларация) вх. № РПД25-МД94-13/08.04.2025 г. на К. Й. Г., отнасяща се за обстоятелствена проверка по чл. 587 ГПК за ПИ с идентификатори 68134.603.1523 по КККР на район „П.“ – Столична община.

ИЗПРАЩА преписката на административния орган за произнасяне по заявлението в 14 – дневен срок съобразно мотивите на съдебния акт.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на К. Й. Г. сумата в размер на 1 010 лева, представляваща направени по делото разноси.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: